

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

02.06.2026

Nr.11.14/AP/5127/2026

Lēmums

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Cēsu novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000031048, adrese: Raunas iela 4, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101, e-pasts: dome@cesunovads.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums un izstrādes mērķis:

Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.-2036.gadam aktualizācija (turpmāk – Stratēģijas aktualizācija).

Izvērtētā dokumentācija:

Izstrādātājas ar 2026. gada 30. aprīļa pavadvēstuli Nr. 6.2-8/2026/1754 “*Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu*”¹ iesniegtais iesniegums “*par plānošanas dokumenta Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022. – 2036. gadam aktualizāciju*” (turpmāk – Iesniegums), Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) 2026. gada 18. maija vēstule Nr. 11.13/AP/4636/2026 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma lēmuma pieņemšanu*”, Izstrādātājas 2026. gada 21. maijā ar pavadvēstuli Nr. 6.2-8/2026/2018 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma lēmuma pieņemšanu*” iesniegtā papildus informācija, Cēsu novada domes 2025. gada 18. septembra lēmums Nr.401 “*Par Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022. – 2036. gadam aktualizāciju*” (turpmāk – Lēmums) un darba uzdevums, Veselības inspekcijas (turpmāk – Inspekcija) 2025. gada 5. novembra vēstule Nr. 1.7.8.-1./1127 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*”, Dienesta 2025. gada 26. novembra vēstule Nr. 2.3/AP/10574/2025 “*Par viedokli SIVN nepieciešamībai Cēsu novada IAS*”, Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) 2025. gada 11. decembra vēstule Nr. 4.8/8269/2025-N “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2036. gadam aktualizācijai*”.

Plānošanas dokumenta Izstrādātāja viedoklis:

Izstrādātāja sniegusi viedokli, ka Stratēģijas aktualizācijai stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) procedūra nav nepieciešama, jo:

- Stratēģijas aktualizācijas ietvaros paredzēts pamatot teritorijas plānojumā noteiktos ierobežojumus vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) būvniecībai, līdz ar to Stratēģijas

¹ reģistrēta Valsts vides dienestā 2026. gada 5. aprīlī.

aktualizācija neradīs negatīvu ietekmi uz vidi, bet tieši pretēji – ar noteikto ierobežojumu palīdzību tiks nodrošināta dabas vērtību aizsardzība. Tāpat, nosakot ciemu Velmeri, tam tiks noteikta aizsargjosla, kurā VES būvniecība būs aizliegta. VES būvniecības process var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz dabas vērtībām, savukārt, nosakot attiecīgos ierobežojumus, tiek nodrošināta atsevišķu dabas teritoriju daļēja aizsardzība.

- VES attīstības iespējamā ietekme uz vidi, tostarp uz ainavu, bioloģisko daudzveidību un apdzīvotajām teritorijām, jau ir visaptveroši tiek izvērtēta izstrādē esošā Cēsu novada teritorijas plānojuma (turpmāk – Teritorijas plānojums) Stratēģiskā novērtējuma ietvaros, līdz ar to papildu izvērtējums stratēģijas aktualizācijas līmenī nav nepieciešams.
- Velmeri ir apdzīvota vieta Cēsu novada Amatas pagastā. Atrodas pagasta centrālajā daļā, 3 km attālumā no pagasta centra Ģikšiem, 23 km no novada centra Cēsīm un 92 km no Rīgas. Velmeri atrodas pie autoceļa P31, Dadžupes krastā. Nosakot ciema statusu, nav paredzama būtiska ietekme uz vidi, jo pēc būtības tiek noteikts vienīgi ciema statuss un robeža, kas iepriekšējā plānošanas dokumentā bija atcelta, savukārt jaunas, blīvas apbūves attīstība nav paredzēta. Velmeru ciema robežu noteikšana tiek veikta teritorijā ar jau vēsturiski izveidojušos apbūvi un funkcionējošu apdzīvojuma struktūru, un tās mērķis ir nodrošināt normatīvā regulējuma skaidru piemērošanu, tostarp Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr.240) prasību izpildi attiecībā uz minimālo zemes vienību platību ārpus ciemiem un pilsētām, nevis radīt jaunu apbūves attīstības potenciālu. Nosakot ciema robežas Velmeros, tiek novērsta normatīvā regulējuma interpretācijas nenoteiktība un sakārtota esošā situācija, neradot papildu ietekmi uz vidi.
- Stratēģijas aktualizācija paredz tikai precizējošus un ierobežojošus nosacījumus, neparedzot jaunas attīstības teritorijas vai intensīvāku zemes izmantošanu, kā arī to, ka tajā netiek noteiktas konkrētas darbības vai projekti, kas atbilstu likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 1. vai 2. pielikumā minētajām darbībām, līdz ar to tā pati par sevi nerada būtisku ietekmi uz vidi Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr.157) izpratnē, un Stratēģiskā novērtējuma piemērošana nav pamatota.
- Attiecībā uz pausto Inspekcijas viedokli, Izstrādātāja norāda, ka tas ir balstīts uz vispārīgu pieņēmumu par iespējamu darbību atbilstību minētajiem pielikumiem, neņemot vērā, ka konkrētā Stratēģijas aktualizācija pati par sevi šādas darbības neparedz un nenosaka to īstenošanas ietvaru. Jāņem vērā, ka ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir politikas plānošanas dokuments ar vadlīniju raksturu, kas nenosaka tieši saistošas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, atšķirībā no teritorijas plānojuma, kurā konkrētie risinājumi tiek detalizēti noteikti un attiecīgi izvērtēti. Vienlaikus, ņemot vērā, ka attiecīgie risinājumi un to ietekme uz vidi jau tiek izvērtēti Teritorijas plānojuma Stratēģiskā novērtējuma ietvaros, papildu Stratēģiskā novērtējuma piemērošana Stratēģijas aktualizācijai radītu dublējošu izvērtēšanu bez būtiskas pievienotās vērtības, vienlaikus palielinot administratīvo slogu un pagarinot procesa norisi.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai

institūcijai² – Valsts vides dienestam (turpmāk – Dienests)³ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Dienests pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.

2. Dienestā saņemts Izstrādātāja Iesniegums, ar kuru Izstrādātāja informē par Stratēģijas aktualizācijas izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un darba uzdevumam:

- 2.1. Cēsu novada dome 2020. gada 10. decembrī pieņēma lēmumu Nr.363 *“Par jaunizveidojamā Cēsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.-2035. gadam izstrādes uzsākšanu”*. 2021. gada 21. oktobrī tika saņemts Vides pārraudzības valsts biroja lēmumus Nr. 4-02/94 *“Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”*. Atbilstoši saņemtajam lēmumam, tika veikta plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma procedūra un izstrādāts vides pārskata dokuments. Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022. – 2036. gadam (turpmāk – Stratēģija) tika apstiprināta 2022. gada 29. decembrī ar domes lēmumu Nr. 749 *“Par Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021. – 2035. gadam un Cēsu novada Attīstības programmas 2021. – 2027. gadam apstiprināšanu”*. Cēsu novada dome 2025. gada 18. septembrī pieņēma Lēmumu par Stratēģijas aktualizācijas uzsākšanu.

- 2.2. Stratēģijas aktualizācijas izstrāde uzsākta, ņemot vērā šādus apstākļus:

- 2.2.1. Cēsu novada pašvaldība 2023. gada 23. februārī pieņēma lēmumu Nr. 85 *“Par Cēsu novada teritorijas plānojuma 2025. – 2035. gadam izstrādes uzsākšanu un darba uzdevuma apstiprināšanu”*, ar kuru tika uzsākta Teritorijas plānojuma izstrāde. Veicot Stratēģijas aktualizāciju, nepieciešams precizēt nosacījumus, kas būtu jāņem vērā jaunajā Teritorijas plānojumā.

- 2.2.2. Cēsu novada pašvaldība 2025. gada 15. maijā pieņēma lēmumu Nr. 191 *“Par publisko apspriešanu sabiedrības viedokļa par vēja elektrostaciju būvniecību Cēsu novadā noskaidrošanai”*. Publiskās apspriešanas rezultāti rada nepieciešamību noteikt ierobežojumus vēja elektrostaciju būvniecībai jaunajā Teritorijas plānojumā, kuru pamatošanai nepieciešams aktualizēt Stratēģiju.

- 2.3. Atbilstoši darba uzdevumam Stratēģijas aktualizācijas izstrādes uzdevumi ir:

- 2.3.1. Papildināt nodaļas *“Satiksme un tehniskā infrastruktūra”* apakšnodaļas *“Inženierkomunikācijas”* vadlīnijas ar nosacījumiem VES izvietojšanai, nosakot, ka Cēsu novada administratīvajā teritorijā nav atbalstāma VES būvniecība apdzīvotu vietu tuvumā, novada ainaviski vērtīgajās teritorijās, kultūras pieminekļu tuvumā bioloģiskās lauksaimniecības zemēs, bioloģiski vērtīgajos mežos un zālajos, tūrisma un rekreācijas teritorijās. Detalizētas prasības par VES būvniecību, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, nosakāmas teritorijas plānojumā.

- 2.3.2. Papildināt nodaļas *“Apdzīvojuma struktūra un pakalpojumi”* lauku apdzīvoto vietu (ar ciema statusu) sarakstu ar ciemu Velmeri.

²Likuma 6. panta pirmā daļa.

³Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 01.02.2025. reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru. Saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojuma Nr. 533 “Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam” 2. punktu, no 2025.gada. 1. oktobra Valsts vides dienests pārņem likvidējamās Enerģētikas un vides aģentūras funkcijas.

- 2.3.3. Izstrādāt Stratēģisko novērtējumu, ja tas nepieciešams saskaņā ar Enerģētikas un vides aģentūras⁴ lēmumu.
- 2.3.4. Nodrošināt sabiedrības pārstāvju līdzdalību Stratēģijas aktualizācijas izstrādē, iesaistot sabiedriskajās apspriedēs un citās līdzdalības aktivitātēs, atbilstoši Ministru kabineta 2024. gada 15. oktobra noteikumos Nr. 639 “Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā” noteiktajam.
- 2.4. Iesniegumā norādīts, ka, aktualizējot Stratēģiju, tajā netiek noteiktas konkrētas darbības vai projekti, kas atbilstu Likuma 1. vai 2. pielikumā minētajām darbībām.
- 2.5. Saskaņā ar DAP dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” (turpmāk – DDPS Ozols) pieejamo informāciju Cēsu novada teritorijā atrodas vairākas Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (Natura 2000) teritorijas, kā arī ārpus šīm teritorijām ir konstatētas daudzveidīgas īpaši aizsargājamās dabas vērtības – Eiropas Savienības nozīmes prioritārie mežu, purvu, zālāju un saldūdeņu biotopi, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes, kuru populācijas ir nozīmīgas ne tikai Latvijai, bet arī visas pasaules mērogā. Cēsu novadā atrodas šādas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT): Dabas liegumi “Amatas staigājamo meži”, “Augšupītes meži”, “Sproģi”, “Asaru ezers”; ĪADT, kas ir arī Natura 2000 teritorijas, - Gaujas Nacionālais parks, Aizsargājamo ainavu apvidus “Vecpiebalga”, dabas liegumi “Melturu sils”, “Pašū purvs”, “Spinduļu meži”, “Lielais un Pemmes purvs”, “Draugolis” un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts. Īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai novadā atrodas 124 mikroliegumi, no kuriem divi mikroliegumi noteikti kā Natura 2000 teritorijas: mikroliegums “Bānūžu zelta avots” – Taures pagastā, 3,56 ha platībā, slaidā pumpurgliemeža aizsardzībai; mikroliegums “Elles purvs” – Straupes pagastā, 19,23 ha platībā, spīdīgās āķītes aizsardzībai. Cēsīs atrodas pašvaldības izveidota dabas parka teritorija – dabas parks “Cēsu dabas un kultūrvēsturiskais parks” 775,54 ha platībā. Saskaņā ar DDPS Ozols pieejamo informāciju Cēsu novada teritorijā reģistrēti 49 dabas pieminekļi (5 alejas, 3 dendroloģiskie stādījumi, 41 ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas pieminekļis), 122 mikroliegumi, 1188 dižkoki, 6 dižakmeņi. Novada teritorijā konstatēti 36 īpaši aizsargājamo biotopu veidi, kas kopumā aizņem 29460,22 ha lielu platību.
3. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 III nodaļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Dienestā. Iesniegumam pievienoti šādi dokumenti un viedokļi:
- 3.1. DAP 2025. gada 11. decembra vēstule Nr. 4.8/8269/2025-N “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2036. gadam aktualizācijai*”. DAP akcentē, ka izstrādājot Teritorijas plānojumu, tam ir arī veicams Stratēģiskais novērtējums⁵ un attiecīgi Stratēģiskais novērtējums attiecas uz Teritorijas plānojumu, kas aptver visu Cēsu novada administratīvo teritoriju un integrē Stratēģijas noteiktos virzienus un vadlīnijas, tostarp tās aktualizācijā paredzētos precizējumus. Teritorijas plānojuma ietvaros noteikti jābūt vērtētiem arī Stratēģijā noteiktiem nosacījumiem par vēja elektrostaciju izvietojuma ierobežošanu apdzīvotu vietu tuvumā, ainaviski vērtīgajās teritorijās, kultūras pieminekļu tuvumā, bioloģiskās lauksaimniecības zemēs, bioloģiski vērtīgajos mežos un zālajos, tūrisma un rekreācijas teritorijās. Tā kā

⁴ Šobrīd Dienests.

⁵ Vides pārraudzības valsts biroja 2024. gada 12. jūlija lēmums Nr. 4-02/46/2024 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”.

detalizētas prasības par vēja elektrostaciju būvniecību ar jaudu virs 20 kW tiks noteiktas tieši Teritorijas plānojumā, ja šie aspekti tiek ietverti un izvērtēti Stratēģiskā novērtējuma procedūras ietvaros, tad atsevišķs Stratēģiskais novērtējums Stratēģijas aktualizācijai nav nepieciešams. Attiecīgi, DAP, pamatojoties uz Noteikumu Nr. 157 5. punktu un Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 507 “Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.11 un 5.1. apakšpunktiem, sniedz viedokli, ka Stratēģijas aktualizācijai nav nepieciešams atsevišķs Stratēģiskais novērtējums, jo attiecīgā procedūra jau tiek piemērota Teritorijas plānojumam. Savukārt DAP izteicis piebildi, ja Stratēģijas aktualizācijas procesā tiks plānoti jauni attīstības virzieni vai teritorijas izmantošanas risinājumi, kas neietilpst Teritorijas plānojuma ietvaros vērtētajos risinājumos, pašvaldībai būs jāinformē DAP, lai veiktu papildu izvērtēšanu.

- 3.2. Inspekcijas 2025. gada 5. novembra vēstule Nr. 1.7.8.-1./1127 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*”. Inspekcija norāda, ka, izvērtējot Stratēģijas aktualizācijas mērķi un uzdevumus, uzskata, ka Stratēģijas aktualizācijas īstenošanas rezultātā ir plānotas darbības, kas atbilst Likuma 1. un 2. pielikumam, līdz ar to Stratēģiskais novērtējums Stratēģijas aktualizācijai ir nepieciešams.
- 3.3. Dienests atbilstoši Noteikumu Nr. 157 5. un 6. punktu prasībām nav atsevišķi paudis savu viedokli⁶ par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, bet tā kā Dienests pieņem lēmumu par Stratēģiskā novērtējuma piemērošanu vai nepiemērošanu, tad Dienesta viedoklis ir pausts turpmāk tekstā.
4. Stratēģijas aktualizācija nav ietverta to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Izvērtējot esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Dienests konstatē, ka konkrētā Stratēģijas aktualizācija atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.
 - 4.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 4.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to

⁶ Dienesta 2025. gada 26. novembra vēstule Nr. 2.3/AP/10574/2025 “*Par viedokli SIVN nepieciešamībai Cēsu novada IAS*”.

grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.

- 4.3. Šādā kontekstā Dienests secina, ka paredzēts aktualizēt spēkā esošo Stratēģiju⁷, kurai (kopā ar Attīstības programmu 2022.-2028.) tika izstrādāts Vides pārskats, par kuru Vides pārraudzības valsts birojs 2023. gada 28. februārī sagatavoja atzinumu Nr.4-03/2/2023 *“Par Cēsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2036. gadam un Cēsu novada attīstības programmas 2022. – 2028. gadam Vides pārskatu”*.
- 4.4. Pats Stratēģijas aktualizācijas mērķis paredz divus galvenos uzdevumus, kas attiecas uz nosacījumu par VES izvietojuma ierobežošanu ietveršanu Stratēģijā un lauku apdzīvotas vietas (ar ciema statusu) saraksta papildināšanu ar ciemu Velmeri. Dienests, vērtējot plānoto ieceri, konstatē, ka šobrīd norit Teritorijas plānojuma izstrāde. Teritorijas plānojuma un tā vides pārskata projekta 1.0 redakcijas publiskā apspriešana norisinājās no 2026. gada 19. janvāra līdz 2026. gada 20. februārim. Savukārt šobrīd norit Teritorijas plānojuma 2.0 redakcijas izstrāde. Izstrādājot Teritorijas plānojumu, tam ir jāatbilst Stratēģijā noteiktajam⁸. Tajā pat laikā pašvaldība, ievērojot Noteikumu Nr.240 162.punktā⁹ noteikto, un iesaistot sabiedrību¹⁰, konstatēja nepieciešamību noteikt ierobežojumus VES būvniecībai jaunajā Teritorijas plānojumā, kuru pamatošanai attiecīgi nepieciešams aktualizēt Stratēģiju.
- 4.5. Vienlaikus vērtējot to, vai Stratēģijas aktualizācijas uzdevumi (VES izvietojuma nosacījumu iekļaušana un apdzīvotas vietas “Velmeri” kā ciema statusa noteikšana) ir jau integrēti izstrādē esošajā Teritorijas plānojumā un tā vides pārskatā, Dienests konstatē sekojošo. Vides pārskata 1.0 redakcijas projektā ir minēts, ka ar Teritorijas plānojumu ciema statuss ir noteikts 53 ciemiem un no tiem “Velmeri” ir izveidots kā jauns ciems. Tāpat arī Vides pārskata 1.0 redakcijas projektā ir analizēta VES ietekme novada teritorijā, kā arī Teritorijas plānojumā un tā grafiskajā daļā ir ietverta teritorija ar īpašiem noteikumiem *“Teritorija, kurā aizliegta vēja elektrostaciju, kuru jauda lielāka par 20 kW, būvniecība (TIN19)”*. Tāpat arī Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 50.punktā ar apakšpunktiem (50.1.-50.4.), 771.punktā un 893.punktā ir noteikti VES, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, būvniecības aizliegumi konkrētās teritorijās, tāpat arī TIAN ir izvirzītas arī citas papildus prasības attiecībā uz VES. No minētā Dienests secina, ka jau Teritorijas plānojuma 1.0 redakcijā ir paredzēti un integrēti ar Stratēģijas aktualizāciju paredzētie uzdevumi, tostarp arī Teritorijas plānojuma Vides pārskatā ir vērtēta arī VES būvniecības ietekme, TIN19 teritorijas izveide, tāpat arī pieminēta apdzīvotās vietas Velmeri kā vietas ar jauna ciema statusa noteikšana. Līdz ar to arī izstrādē esošais Teritorijas plānojums jau šobrīd sasaucas ar Stratēģijas aktualizāciju.
- 4.6. Tāpat arī no Iesnieguma neizriet, ka ar Stratēģijas aktualizāciju tiktu plānotas konkrētas jaunas darbības, kas atbilstu Likuma 3.² pantam un 1. un 2. pielikumā noteiktajām darbībām, kas atstātu ilgstošu ietekmi uz vidi un kuru rezultātā veidotos būtiska ietekme, tai skaitā piesārņojums, palielināta slodze uz dabas vidi u.tml. Līdz ar to, vadoties no pašlaik pieejamās informācijas, nav konstatējams, ka plānošanas

⁷ Apstiprināta ar 2022. gada 29. decembrī ar domes lēmumu Nr. 749 *“Par Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021. – 2035. gadam un Cēsu novada Attīstības programmas 2021. – 2027. gadam apstiprināšanu”*.

⁸ Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobrī noteikumu Nr.628 *“Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”* 26.punkts.

⁹ Teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā var noteikt teritorijas, kurās vēja elektrostaciju būvniecība ir aizliegta.

¹⁰ Cēsu novada pašvaldība 2025. gada 15. maijā pieņēma lēmumu Nr. 191 *“Par publisko apspriešanu sabiedrības viedokļa par vēja elektrostaciju būvniecību Cēsu novadā noskaidrošanai”*.

dokuments būtu pielīdzināms Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajiem plānošanas dokumentiem, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams.

- 4.7. Vadoties no Dienestā sniegtās informācijas, plānošanas dokumenta īstenošanai netiek identificētas būtiskas negatīvas ietekmes uz īpaši aizsargājamam dabas teritorijām. Bez tam jau izstrādē esošajā Teritorijas plānojuma TIAN tiek ietverti risinājumi īpaši aizsargājamo dabas vērtību saudzēšanai kā, piemēram, TIAN 50.4. punktā ir noteikts VES (>20 kW) būvniecības aizliegums 500 m attālumā no īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, mikroliegumu un to buferzonu robežām. Līdz ar to nav konstatējams, ka Stratēģija atbilstu Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, un nav indikāciju, ka ar konkrētā plānošanas dokumenta īstenošanu būtu sagaidāma būtiska un negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kā arī citām jutīgām vides teritorijām (Likuma 23.²panta 3., 4. punkts).
- 4.8. Vadoties no pieejamās informācijas, Dienests arī nekonstatē, ka Stratēģijas aktualizācijas izstrāde un īstenošana varētu būt saistīta ar nozīmīgiem avāriju riskiem un summārām ietekmēm. Tomēr, ja plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tiek identificētas/plānotas jaunas (iepriekš nevērtētas) darbības, kas saistītas ar Likuma 1. un/vai 2. pielikumā iekļauto darbību īstenošanu, vai citas darbības ar iespējamu būtisku ietekmi uz vidi vai dabas vērtībām, Izstrādātājam atkārtoti jākonsultējas ar Dienestu, DAP un Inspekciju par Stratēģiskā novērtējuma procedūras nepieciešamību.
- 4.9. Izvērtējot Stratēģijas aktualizācijas ietvaros paredzētos grozījumus, secināms, ka tie neparedz jaunu attīstības teritoriju noteikšanu vai konkrētu darbību izvietojumu, bet gan nosaka vispārīgus, ierobežojošus nosacījumus VES izvietojumam, kas vērsti uz potenciālās ietekmes uz vidi, ainavu un kultūrvēsturiskajām vērtībām mazināšanu. Līdz ar to Stratēģijas aktualizācija nerada ietvaru jaunām darbībām ar būtisku ietekmi uz vidi, bet tieši pretēji – ierobežo šādu darbību iespējamo attīstību jutīgās teritorijās.
- 4.10. Vienlaikus ciema Velmeri iekļaušana lauku apdzīvoto vietu sarakstā ir uzskatāma par administratīvu precizējumu, kas pats par sevi nerada un nevar radīt būtisku ietekmi uz vidi. Šobrīd paredzētajās ciema teritorijas robežās jau aptuveni puse ciema teritorijas klāj apbūve un visa ciema teritorija ir zonēta kā Lauksaimniecības teritorija (L1). Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka detalizēta iespējamo ietekmju uz vidi izvērtēšana tiks nodrošināta turpmākajos plānošanas līmeņos, t.sk. Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros, secināms, ka nav sagaidāma būtiska ietekme uz vidi, un Stratēģiskā novērtējuma procedūra Stratēģijas aktualizācijai nebūtu nepieciešama.
- 4.11. Ņemot vērā iepriekš minēto, Dienests uzskata, ka Stratēģiskā novērtējuma veikšana Stratēģijas aktualizācijai konkrētajā gadījumā nav nepieciešama, un tās veikšana neizriet arī no lietderības un samērības apsvērumiem – to nepieprasa kā obligāti veicamu spēkā esošie normatīvie akti, un tā nepieciešamība neizriet arī no vērtējuma par iespējamo vides problēmu un ietekmes uz vidi būtiskumu, kas veicams saskaņā ar Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem. Pie nosacījuma, ja plānošanas dokumenta īstenošana neparedz nozīmīgus jaunus attīstības virzienus un plānus ar papildus būtisku negatīvu ietekmi, kā arī nosacījuma, ka, izstrādājot un īstenojot Stratēģijas aktualizāciju, tiks ievēroti publiskās apspriešanas laikā saņemtās institūciju atzinumu rekomendācijas un spēkā esošie normatīvie akti – sagaidāmo ietekmi ir iespējams identificēt, samazināt un novērst arī ar citiem vērtēšanas instrumentiem. Tāpat arī vēršam uzmanību, ka arī turpinot izstrādāt Teritorijas plānojumu, tā Vides pārskatā nedrīkst iztrūkt vērtējums par VES izvietojuma ierobežojumiem un jauna ciema Velmeri noteikšanu.

- 4.12. Līdz ar to Dienests, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23.² panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā lēmumā ietverto faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Likuma 23.² pantā noteiktajiem stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamības kritērijiem un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Dienests atbilstoši Likuma 23.³ panta 1. punktam secina, ka konkrētajā gadījumā plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.-2036.gadam aktualizācijai.

Atļauju pārvaldes direktore

D.Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Sintija Bikovska, 22040539
sintija.bikovska@vvd.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Cēsu novada pašvaldībai, _DEFAULT@90000031048
2. Veselības inspekcijai, _DEFAULT@90002448818
3. Dabas aizsardzības pārvaldei, _DEFAULT@90009099027